

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: V. H.
bytem X

proti
žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 7. 2021, č. j. X, ve věci průkazu osoby
se zdravotním postižením

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky ve Zlíně, kontaktní pracoviště Valašské Meziříčí (dále jen „úřad práce“) ze dne 16. 3. 2021, č. j. X. Úřad práce v řízení zahájeném z úřední moci rozhodl, že nárok žalobce na průkaz osoby se zdravotním postižením zanikl.
2. Žalobce v žalobě namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí a jeho nezákonnost, protože je v rozporu s lékařskými zprávami, které žalobce doložil. Žalobce má těžké funkční postižení podle § 34 odst. 3 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o poskytování dávek“). Žalobce od narození trpí těžkou hluchotou, je neslyšící a navštěvoval mateřskou a základní školu pro neslyšící. Žalobce ke komunikaci používá znakovou řeč. Se sluchadlem slyší jen některé zvuky. Telefonování je pro něj nemožné. Lékařské zprávy, které žalobce předložil Posudkové komisi Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě (dále jen „posudková komise“),

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.

dokládají oboustrannou úplnou hluchotu a ztrátu sluchu dle Fowlera na pravém uchu 99,9 % a na levém uchu 97,9 %.

3. Žalobce namítal, že jeho postižení je podřaditelné minimálně pod ustanovení přílohy č. 4 odst. 1 písm. j) vyhlášky č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „vyhláška“), a proto žalobci podle § 34 odst. 2 zákona o poskytování dávek náleží nejméně průkaz TP. Žalobce má při orientaci značné potíže v exteriéru a byl držitelem průkazu ZTP/P do svých 18 let a jeho zdravotní stav se nezlepšil. Posudková komise zlepšení zdravotního stavu žalobce neprokázala.
4. **Žalovaný v napadeném rozhodnutí** odkázal na posudek posudkové komise, která jako příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce stanovila oboustrannou těžkou vrozenou sluchovou poruchu částečně kompenzovanou sluchadly. Nešlo o zdravotní stav, který u žalobce podstatně omezuje jeho schopnosti pohyblivosti a orientace a tento stav není srovnatelný se zdravotními stavy podle přílohy č. 4 vyhlášky. Posudková komise žalobce hodnotila shodně jako posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Vsetín (dále jen „OSSZ“). Žalobce netrpí psychickým postižením s opakujícími se poruchami komunikace a orientace v exteriéru včetně vysoce funkčního typu autismu. Stav žalobce neodpovídá stavům, které jsou vyjmenovány v příloze č. 4 vyhlášky, ani není svými funkčními důsledky s těmito stavy srovnatelný. Postižení žalobce nelze hodnotit jako celkovou ztrátu sluchu dle Fowlera 85 % a více s neschopností slyšet zvuky a rozumět řeči i přes nejlepší korekci. Podle doložených ORL vyšetření se audio křivka v podstatě nemění a porozumění se sluchovou korekcí je popsáno již v roce 2016, kde nedosahuje hodnoty 85 % ztráty sluchu. Vysoká výkonnost a kvalita sluchadla žalobci umožňuje slyšet zvuky, které pomáhají k orientaci. Žalobce je plně orientován všemi kvalitami. Žalobce není osobou se středně těžkým nebo těžkým funkčním postižením orientace a pohyblivosti. Žalobce po seznámení s podklady rozhodnutí včetně posudku posudkové komise doložil opětovně nález foniatričky ze dne 12. 5. 2021. Žalovaný vyžádal doplňující posudek posudkové komise, který setrval na svém původním závěru.
5. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** nad rámec napadeného rozhodnutí vysvětlil, že posudková komise zahrnula do posouzení lékařskou zprávu z roku 2016, protože byla součástí celkové zdravotnické dokumentace. Posudková komise nevycházela jen z této zprávy, ale z úplné zdravotnické dokumentace, včetně zpráv doložených žalobcem v průběhu odvolacího řízení. K námitkám ohledně nepřiznání průkazu osoby zdravotně postižené žalovaný argumentoval především tím, že žalobce je schopen používat sluchadlo, má řidičský průkaz skupiny B se sluchadlem a s touto korekcí nesplňuje požadavek stanovený v bodě 2 písm. j) přílohy č. 4 vyhlášky. Pokud byl žalobci přiznán průkaz ZTP/P do 18 let, bylo podle zákona nutné při dosažení zletilosti tento nárok přehodnotit.
6. **Žalobce při jednání soudu uvedl** prostřednictvím tlumočnice do znakové řeči, že má těžké postižení sluchu od narození a od docházky na základní školu používá sluchadlo kvůli bezpečnosti a orientaci. V sedmé třídě základní školy ohluchl na pravé ucho. Funkce levého ucha nestačí k orientaci v prostoru, musí odezírat, nerozumí mluvené řeči. Žalobce má od střední školy jedno sluchadlo a ví, že po pěti letech může žádat o nové. I přes užití sluchadla je komunikace ztížená, spoléhá na odezírání a bez sluchadla komunikace není možná. Žalobce šel po maturitě do práce, ale nemůže telefonovat, může jen posílat e-maily a SMS, se šéfem odezírají. Žalobce má problém s vyřizováním věcí u lékařů, v bance, v pojišťovně. S rouškami pro něj komunikace neexistovala, jen se štítily na obličej. Lépe se mu komunikuje s osobou, kterou zná. Když žalobce zastaví policisté, nerozumí jim ani se

sluchadlem, píše do mobilu a ukáže jim to. Když je hluk, komunikaci nerozumí. Žalobce má při vyřizování věcí online tlumočníka. Hluk mu brání v orientaci, neví, odkud zvuky jdou. Slyší například auto, ale neví, odkud přijede.

7. **Žalovaný při jednání soudu** uzavřel, že se v tomto případě stanovisko žalovaného neobhajuje snadno, ale pravidla a nárok na průkazy osob se zdravotním postižením stanoví zákonodárce s ohledem na možnosti státního rozpočtu, který neuspokojí nároky všech postižených osob.
8. Krajský soud **přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 1. 7. 2021.
9. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
10. K tomu, aby žalobci byl přiznán průkaz TP, by musel mít středně těžké funkční postižení pohyblivosti nebo orientace (u průkazu ZTP těžké funkční postižení a u průkazu ZTP/P zvláště těžké funkční postižení). Žalobce namítal, že tuto podmínku splňuje a jde u něj o postižení podle přílohy č. 4 odst. 2 písm. j) vyhlášky, tj. celkovou ztrátu sluchu podle Fowlera 85 % a více s neschopností slyšet zvuky a rozumět řeči i přes nejlepší korekci (oboustranná praktická nebo úplná hluchota) u osoby starší 18 let věku.
11. Podle § 34 odst. 2 zákona o poskytování dávek „nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem "TP" (průkaz TP) má osoba se **středně těžkým funkčním postižením** pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí, v exteriéru je schopna chůze se sníženým dosahem a má problémy při chůzi okolo překážek a na nerovném terénu. Středně těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a zhoršenou schopnost orientace má jen v exteriéru.“
12. Podle § 34 odst. 3 zákona o poskytování dávek „nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem "ZTP" (průkaz ZTP) má osoba s **těžkým funkčním postižením** pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí a v exteriéru je schopna chůze se značnými obtížemi a jen na krátké vzdálenosti. Těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a v exteriéru má značné obtíže.“
13. Podle § 2b zákona č. 388/2011 Sb. „zdravotní stavy, které lze považovat za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace pro účely přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením, jsou uvedeny v příloze č. 4 k této vyhlášce.“
14. Žalobce tvrdil, že má nejméně středně těžké funkční postižení, které odpovídá postižení podle přílohy č. 4 odst. 2 vyhlášky, konkrétně podle písm. j) a že to prokazuje zpráva foniatričky ze dne 12. 5. 2021. Tato zpráva je součástí správního spisu a soud z ní zjistil, že žalobce má dle Fowlera ztrátu na pravém uchu 99,6 % a na levém 90,9 % a že je objednan na 14. 6. 2021 k přidělení sluchadla s doprovodem a tlumočnickem znakové řeči, vyšetření

byly přítomny matka a tlumočnice. Součástí zprávy není audiogram, tato část zprávy je překrytá.

15. Žalovaný tuto zprávu obdržel ve správním řízení a zaslal ji posudkové komisi a požádal ji o doplnění posudku ze dne 12. 5. 2021. Podle doplňujícího posudku ze dne 16. 6. 2021 nově doložená lékařská zpráva popisuje nález bez sluchadel a uvádí, že žalobce je objedнан k přidělení sluchadel 14. 6. 2021. Vysoká výkonnost a kvalita sluchadla žalobci umožňuje slyšet zvuky, které mu pomáhají k orientaci.
16. Při rozhodování nároku na průkaz TP nebo ZTP či ZTP/P je zásadním a rozhodujícím důkazem posudek, který prokazuje funkční postižení pohyblivosti nebo orientace. Na tento posudek je podle konstantní judikatury třeba nahlížet jako na kterýkoliv jiný důkazní prostředek, neboť se sice jedná o tzv. „povinný důkaz“, nikoliv však o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Z toho důvodu není správnost posudku presumována, posudek proto podléhá hodnocení správního orgánu a nemůže být bez dalšího převzat jako pravdivý. Při rozhodování ve věci nároku na průkaz však správní orgán neposuzuje věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti (srov. obdobně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 2. 2010, č. j. 3 Ads 77/2009-59; či ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009-104). Při hodnocení posudku je stěžejní, že posudková komise při posuzování nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením vychází ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezy ošetřujících lékařů, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popř. z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Na takový posudek jako svou podstatou rozhodující důkaz je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti. To v posuzované věci platí především pro řízení před žalovaným správním orgánem, jako orgánem odvolacím, pro jehož řízení a rozhodnutí byl posudek vyžádán. Nenaplnění těchto požadavků je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Posudková komise se nadto musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, zejména těmi, které posuzovaný namítá, a své posudkové závěry náležitě odůvodnit (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2014, č. j. 3 Ads 77/2013-22).
17. Ve správním řízení byl skutkový a právní stav zjištěn a prokázán posudkem posudkové komise ze dne 12. 5. 2021 ve znění jeho doplnění ze dne 16. 6. 2021. Žalobce nenamítal neúplnost posudku, rozpory v něm ani nesprávné složení posudkové komise (členkou komise byl lékař se specializací na interní lékařství, odlišný od lékaře, který žalobce posuzoval v předchozím správním řízení, které soud přezkoumal ve věci sp. zn. 72 Ad 4/2021). Žalobce pouze nesouhlasil s posudkovým hodnocením a neshledal ho jako přesvědčivé s poukazem na lékařskou zprávu foniatričky ze dne 12. 5. 2021.
18. Soud námitce žalobce nepřisvědčil na základě odůvodnění posudku posudkovou komisí a následně napadeného rozhodnutí. Posudková komise vysvětlila, že žalobce má sluchadlem kompenzovanou sluchovou vadu. Z věci sp. zn. 72 Ad 4/2021 je soudu z posudku posudkové komise známo, že zpráva foniatričky ze dne 7. 9. 2020 byla v rozporu s nálezem praktické lékařky ze dne 5. 3. 2020, podle kterého žalobce má komunikaci, řeč a psaní přiměřené a je orientován místem, časem i osobou; podle protokolu si posudková komise vyžádala pro vypracování posudku ze dne 27. 8. 2020 úplnou dokumentaci praktické lékařky. Ze správního spisu z posudku OSSZ ze dne 21. 4. 2020 vyplývá, že posudkový lékař dospěl k závěru o vrozené oboustranné těžké hluchotě, částečně kompenzované sluchadly a citoval z lékařských zpráv se závěrem, že žalobce ovládá znakovou řeč, má kvalitní odezírání, řeč je srozumitelná a pro běžnou komunikaci

dostačující. Žalobce má mj. řidičský průkaz skupiny B, což nerozporuje.

19. Soud shledal posudek posudkové komise shodně se žalovaným jako úplný, bezrozporný a přesvědčivý. Zpráva foniatričky ze dne 12. 5. 2021, kterou žalobce chtěl vyvrátit závěry posudkových lékařů, neobsahuje konkrétní údaje o měření či vyšetření ani žádné přesvědčivé odborné stanovisko, které by mohlo vnést pochybnosti do stavu zjištěného v souladu s § 3 a § 50 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Žalobce nepředložil žádnou lékařskou zprávu, posudek, odborné stanovisko, objektivní výsledky vyšetření, měření, podklad rozhodnutí nebo důkaz, které by aktivovaly povinnost správních orgánů nebo soudu v dokazování pokračovat nebo které by prokázaly žalobcovo tvrzení.
20. Soud podotýká, že nemá k dispozici posudkové spisy, které obsahují lékařské zprávy. Soud má k dispozici pouze správní spisy a jen ty lékařské zprávy, které jsou v nich obsaženy (zde pouze zpráva foniatričky ze dne 12. 5. 2021, kterou žalobce přiložil k žalobě a je současně součástí správního spisu).
21. Pokud nejde o nedostatečné vyšetření žalobce a jeho popis v lékařských zprávách, pak žalobce brojí proti znění zákona a vyhlášky tak, jak je přijal zákonodárce. Správní orgány a soudy jsou zněním zákona a vyhlášky vázány a nemají zákonodárcem umožněnou volnou úvahu pro přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením, nemohou ani užít rozšiřujícího výkladu práva anebo analogie, jak se vyslovil v obdobné věci týkající se příspěvku na motorové vozidlo Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 55/2013-29, a ze dne 16. 6. 2016, č. j. 4 Ads 51/2016-29.
22. Žalobce netvrdil ani nedoložil, jestli má přiznaný příspěvek na péči a které základní životní potřeby se u něj považují za nezvládané bez pomoci jiné fyzické osoby. Žalobce rovněž nepředložil rozhodnutí správního orgánu či soudu ve věci osoby se shodným postižením, které by byl průkaz osoby TP nebo ZTP přiznán. Žalobce především nepředložil žádný důkaz o tom, že jeho sluchová vada není korigovaná i při nejlepší korekci, jak stanoví přílohy č. 4 odst. 2 písm. j) vyhlášky.
23. Žalobní námitky, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav a žalobce má těžké postižení vyjmenované v příloze č. 4 odst. 2 písm. j) vyhlášky, soud neshledal důvodné, a to na základě dokazování provedeného správními orgány podle doložených lékařských zpráv. Žalobce do zjištěného skutkového stavu nevnesl důvodné pochybnosti a jiný skutkový stav neprokázal; nepředložil lékařské zprávy, které by jiný skutkový a právní stav osvědčily. Žalobce ani netvrdil a neprokázal jiné postižení, které by odůvodňovalo přiznání průkazu TP nebo ZTP.
24. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy, pod které ho podřadily a z toho vyvodily v souladu se zákonem správně skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil, a proto žalobu zamítl.
25. Soud v souladu s § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v něm neměl úspěch a správnímu orgánu takové právo ve věcech sociální péče nepřísluší.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 8. prosince 2022

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně